

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/publikacje/ksiazki/13124,Dzis-za-jednego-Niemca-smierc-poniesie-50-Polakow-Materialy-konferencji-popularn.html>
17.04.2024, 04:49

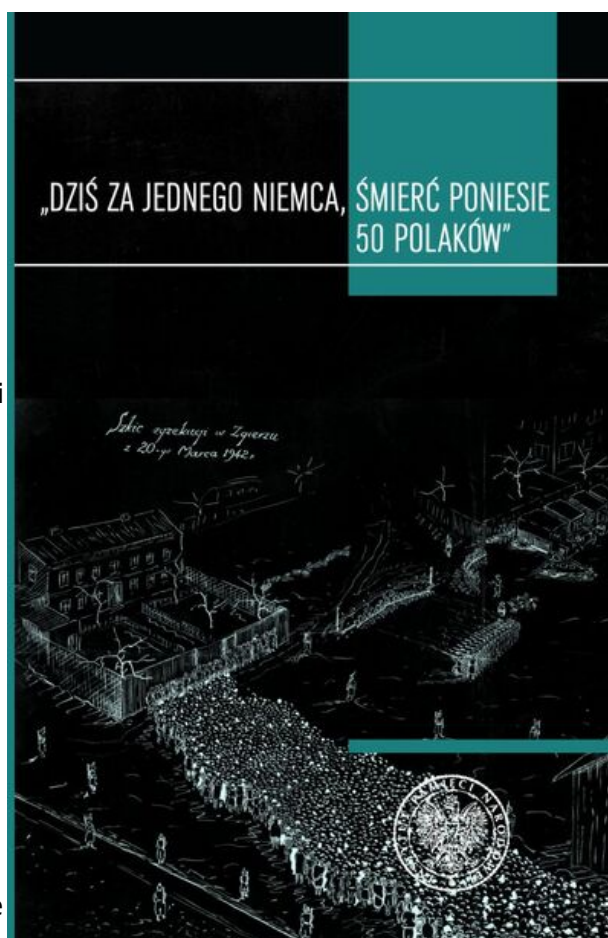
„Dziś za jednego Niemca, śmierć poniesie 50 Polaków”. Materiały konferencji popularnonaukowej w Zgierzu, 20 III 2012 r.

„Dziś za jednego Niemca, śmierć poniesie 50 Polaków”. Materiały konferencji popularnonaukowej w Zgierzu, 20 III 2012 r., red. Janusz Wróbel, Łódź 2013, 156 s. + ilustracje (seria Biblioteka Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi, t. XXXI)

W 2012 r. minęło siedemdziesiąt lat od egzekucji w Zgierzu, największej tego rodzaju publicznej masakry na ziemiach polskich włączonych jesienią 1939 r. w granice Rzeszy Niemieckiej. W odwet za zastrzelenie przez Józefa Mierzyńskiego, żołnierza polskiego Podziemia, dwóch funkcjonariuszy gestapo, Niemcy postanowili rozstrzelać na Placu Stodół stu Polaków. Przymusowymi świadkami egzekucji było kilka tysięcy sprowadzonych przemocą mieszkańców Zgierza i okolicznych miejscowości. W tym samym czasie, na obszarze okupacyjnej rejencji łódzkiej, niemiecka policja przeprowadzała masowe aresztowania oficerów i podoficerów rezerwy oraz osób podejrzewanych o działalność niepodległościową. Wiele z nich trafiło następnie do obozów koncentracyjnych.

Podczas konferencji popularnonaukowej, zorganizowanej 20 marca 2012 r. przez Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Łodzi, Muzeum Miasta Zgierza i Prezydent Zgierza Iwonę Małgorzatę Wieczorek, wygłoszono sześć referatów i zaprezentowano kilka biogramów ofiar egzekucji. Niniejszy tom zawiera uzupełnione i poszerzone ich wersje oraz listę ofiar wraz z krótkimi notkami biograficznymi niektórych spośród nich.

Referaty opisują nie tylko przebieg tragicznych wydarzeń w marcu 1942 r. w Zgierzu i innych miejscowościach regionu łódzkiego, ale ukazują również ich związek z realizowaną od 1939 r. skrajnie represyjną polityką nazistowskich Niemiec wobec ludności polskiej w Kraju Warty. Nowymi

wątkami, nie podejmowanymi dotąd szerzej w literaturze przedmiotu, są: reakcja Polskiego Państwa Podziemnego i władz Rzeczypospolitej na zbrodnię zgierską oraz sprawa lokalizacji miejsca pochówku ofiar egzekucji.

SPIS TREŚCI

Wstęp

Maria Rutowska

Nazistowski terror w Kraju Warty (1939–1945)

Witold Kulesza

Zgierska tragedia. Sprawa Józefa Mierzyńskiego

Artur Ossowski

Niemieckie akcje odwetowe w stosunku do oficerów i podoficerów Wojska Polskiego po ucieczce sierż. Józefa Mierzyńskiego

Lista ofiar egzekucji zgierskiej 20 marca 1942 r.

Janusz Wróbel

Polskie i międzynarodowe echa zbrodni zgierskiej

Sławomir Abramowicz, Beata Wicińska-Ambrożek

Śledztwo w sprawie zbrodni zgierskiej 20 marca 1942 r.

Olgierd Ławrynowicz

Czas po egzekucji. Z badań nad lokalizacją pochówku ofiar zbrodni zgierskiej w Lesie Lućmierskim

Biogramy ofiar

Indeks osób

Gdzie kupić publikacje: